

VÝROČNÍ ZPRÁVA

KEZ o.p.s.

za rok 2009

KEZ®

KONTROLA
EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zpracoval: kolektiv pracovníků KEZ o.p.s.

KEZ o.p.s., PODĚBRADOVA 909, 537 01 CHRUDIM

---

duben 2010

Obsah

	strana
1. Úvod	3
2. Statutární orgán, struktura a činnosti organizace	3
2.1. Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel.....	3
2.2. Certifikační výbor.....	5
2.3. Struktura organizace.....	5
3. Přehled činností	6
3.1. Inspekční činnost.....	6
3.2. Certifikační činnost.....	6
4. Akreditace	6
4.1. Akreditace ČIA o.p.s.....	6
4.2. Akreditace u EU.....	6
5. Systém jakosti (SJ)	7
5.1. Přezkoumávání SJ.....	7
5.2. Opatření k nápravě, prevence.....	7
5.3. Politika a cíle jakosti.....	7
6. Pracovníci	8
6.1. Vzdělávání a jeho zhodnocení.....	8
7. Mezinárodní a tuzemská spolupráce	10
7.1. SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace.....	10
7.2. PRO-BIO.....	10
8. Výsledky činností	10
8.1. Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství.....	10
8.2. Počet subjektů zařazených v EZ.....	11
8.3. Registrace výrobců a distributorů.....	12
8.4. Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin.....	12
8.4.1. Inspekční činnost.....	12
8.4.2. Certifikační činnost.....	12
8.5. Sledování klamavého značení produktů a potravin.....	12
8.6. Řízení výjimek.....	13
8.7. Námitky, odvolání, stížnosti.....	13
8.8. Podněty KEZ o.p.s. k zahájení správního řízení MZe.....	13
8.9. Odběry vzorků a vyhodnocování analýz.....	13
9. Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin	13
9.1. Vývoz.....	13
9.2. Dovoz.....	14
10. Další certifikační programy	14
11. Přehled o hospodaření v roce 2009	14
12. Závěr	16
13. Příloha (Certifikační schéma)	17

1. Úvod

V roce 2009 kontrolní organizace KEZ o.p.s. (dále jen KEZ) prováděla svou činnost v souladu s předmětem podnikání a akreditacemi pro inspekční a certifikační orgán. Na základě smlouvy o kontrolní činnosti uzavřené s MZe byla hlavní aktivita KEZ spojena s vydáváním osvědčení o původu bioproduktů, biopotravín a ostatního bioproduktu. S touto činností úzce souvisí provádění kontrol u osob podnikajících v ekologickém zemědělství i provádění dalších odborných úkonů souvisejících s certifikací produktů. Výsledky těchto aktivit jsou detailně uvedeny v jednotlivých kapitolách Výroční zprávy.

Stav zaměstnanců se oproti roku 2008 navýšil o dva. K 31.12.2009 měla společnost KEZ 18 zaměstnanců (včetně pěti zaměstnankyň na mateřské dovolené).

2. Statutární orgány, organizační struktura a činnosti organizace

2.1. Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel

KEZ o.p.s. je právnická osoba založená podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech ze dne 28. září 1995. Společnost je zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností dne 20. ledna 1999 u Krajského soudu v Hradci Králové oddíl O, vložka 29. KEZ vznikla za účelem zajištění nezávislé kontroly a certifikace producentů, zpracovatelů a obchodníků zařazených do systému ekologických zemědělství a jejich produktů. Podle § 29 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je KEZ pověřenou osobou. Ministerstvo zemědělství ČR, na základě výsledků výběrového řízení, uzavřelo s KEZ smlouvu o kontrolní činnosti a dalších úkonech souvisejících s právní úpravou podle zákona č. 242/2000 Sb., pod č. 2067/01-7030/1 ze dne 12. 1.2001.

V průběhu roku 2009 nebyl změněn statut KEZ.

Statutárním orgánem KEZ je správní rada. Po uplynutí dvouletého funkčního období ukončili svou činnost ve správní radě dva členové. Na jejich místa byli zakladateli jmenováni dva noví členové.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem KEZ dohlížejícím na činnost, zda je v souladu se zákony, zakládací smlouvou obecně prospěšné společnosti, statutem KEZ, přezkoumává roční účetní uzávěrku a výroční zprávu.

Identifikační údaje společnosti:

Název: **KEZ o.p.s.**
Sídlo: **Poděbradova 909, 537 01 Chrudim**
Telefon: **469 622 249, 469 625 026**
Fax: **469 625 027**
e-mail: **kez@kez.cz**
IČ: **25916076**

Zakladatelé

- FOA - Nadační fond pro ekologické zemědělství, K Netlukám 957, 104 00 Praha 22, IČ 44794355,
- Svaz producentů a zpracovatelů biopotravin PRO-BIO, Nemocniční 53, 787 01 Šumperk, IČO 49561324,
- Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, o.s., Kotlářská 53, 602 00 Brno, IČO 43961479.

Správní rada

Jméno: Ing. Kamil Toman – předseda správní rady
r.č.: 740408/4545
bydliště: Jasanova 1990, 253 01 Hostivice
funkční období od 31.5.2008 do 30.5.2011

Jméno: Ing. František Chlad
r.č.: 520909/015
bydliště: Smetanovo nám. 87, 570 01 Litomyšl
funkční období od 20.1.2008 do 19.1.2011

Jméno: František Winter
r.č.: 600417/0359
bydliště: Na Holbě čp. 49, 788 33 Hanušovice
funkční období od 20.1.2008 do 19.1.2011

Jméno: Jakub Pavlovský
r.č.: 830514/2087
bydliště: A. Balcara 27, 370 05 České Budějovice
funkční období od 22.2.2007 do 21.2.2010

Jméno : Ing. Jana Vykoukalová
r.č.: 725802/4136
bydliště : Tečovice 308, 763 02 Tečovice
funkční období od 5.5.2009 do 4.5.2012

Jméno : Ing. Václav Bílek
r.č. : 480813/059
bydliště : Kolinec 71, 341 42 Kolinec
funkční období od 5.5.2009 do 4.5.2012

Dozorčí rada

Jméno: Ing. Stanislav Valášek
r.č.: 581213/0071
bydliště: Úhřetice 29, 538 32 Úhřetice
funkční období od 5.3.2007 do 4.3.2010

Jméno: Ing. Tomáš Medonos
r.č. 761004/0988
bydliště: Pod Tvrzí 452, 250 70 Odolena Voda
funkční období od 20.1.2008 do 19.1. 2011

Jméno: Ing. Renata Baslerová
r.č. 745708/5768
bydliště: Západní 1, 787 01 Šumperk
funkční období od 20.1.2008 do 19.1. 2011

Ředitel

Jméno: Ing. Milan Berka
r.č. 511105/094
bydliště: Bochenkova 23, 746 01 Opava
funkční období od 15.3.2006 do 14.3.2010

2.2. Certifikační výbor

Certifikační výbor, jako vnitřní dozorový orgán společnosti, zůstal v roce 2009 personálně stabilizovaný. Členové k 31.12.2009 jsou následující:

Předseda:

Ing. Josef Svoboda (ÚKZÚZ Brno)

Členové:

Ing. Vladimír Voršilka (SZPI Ústí nad Labem)
MVDr. Michal Vodrážka (KVS Pardubice)

Do působnosti certifikačního výboru jsou svěřeny následující činnosti:

- Certifikační výbor vytváří podmínky pro nestranný a účinný dohled nad dodržováním ustanovení zákona a nařízení s cílem zaručení spravedlivých podmínek hospodářské soutěže podnikatelů a pravosti označených biopotravin.
- Dohlíží na činnost akreditovaného inspekčního a certifikačního orgánu KEZ, který je pověřenou osobou podle § 30 odst. 2 písm. a) zákona.
- Projednává a schvaluje návrhy KEZ ministerstvu na zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty, zvláštního opatření, zrušení registrace.
- Projednává námitky, odvolání a stížnosti osob podnikajících v ekologickém zemědělství, podané k výsledkům inspekce a hodnocení a k udělení osvědčení či jeho odepření a to nad úroveň ředitele KEZ.
- V plném rozsahu akceptuje požadavky norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, kterými se certifikační a inspekční orgán KEZ řídí v rámci akreditačního systému ČR a EU.

2.3. Struktura organizace

Útvar ředitele

Zahrnuje ředitele, ekonomku, manažera jakosti, administrativní pracovníci. Řídí společnost, ekonomiku, účetnictví, systém jakosti, vnitřní kontrolu.

Certifikační orgán

Řízen vedoucím certifikačního orgánu, provádí činnosti spojené s certifikací a přípravou správního řízení MZe.

Inspekční orgán

Řízen vedoucím inspekčního orgánu, vykonává inspekční činnost.

3. Přehled činností

3.1. Inspekční činnost

Inspekční orgán provádí inspekci ekologických podnikatelů, tj. zemědělských výrobních jednotek, výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, výrobců ostatního bioproduktu. Rovněž vystavuje inspekční certifikáty distributorům bioproduktů a biopotravin.

3.2. Certifikační činnost

Certifikační orgán v průběhu roku 2009 prováděl zejména certifikaci produktů a výrobků kontrolovaných klientů a to dle platné legislativy v ČR pro ekologické zemědělství a dle vlastních certifikačních programů. Další činností bylo zpracovávání auditů v LPIS a dat čísel hospodářství ekologických podnikatelů pro MZe, vyřizování výjimek a zpracovávání návrhů dovozních zmocnění a exportních certifikátů pro MZe.

4. Akreditace KEZ o.p.s.

4.1. Akreditace ČIA o.p.s.

KEZ je systematicky prověřována prostřednictvím pravidelných ročních prověrek ČIA o.p.s., národním akreditačním institutem.

- Certifikát pro provádění certifikační činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 - číslo COV 3096
- Certifikát pro provádění inspekční činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 - číslo IO 4019

Tímto jsou splněny požadavky legislativních předpisů ČR a EU na pověřenou osobu a společnost KEZ je způsobilá provádět inspekci a certifikaci podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 v návaznosti na nařízení Komise (ES) č. 889/2008.

4.2. Akreditace u EU

MZe od 1.1.2009 přidělilo KEZ mezinárodní kód CZ-BIO-KEZ-01, který je zveřejněn na seznamu kontrolních organizací členských států EU v Úředním věstníku EU.

5. Systém jakosti

Systém jakosti v KEZ zahrnuje všechny činnosti a útvary KEZ a to v souladu s požadavky kriterií norem ČSN EN ISO/IEC 17020 (Všeobecná kritéria pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci), ČSN EN 45011 (Všeobecné požadavky na orgány provozující systémy certifikace výrobků).

Systém jakosti stabilizuje plnění předmětu podnikání KEZ, zejména ve vztahu k plnění legislativních požadavků ČR a EU a napomáhá zlepšování činností a vztahů s klienty a smluvními partnery.

Systém jakosti usnadňuje řízení dokumentace a záznamů o všech činnostech, vrcholovými dokumenty jsou příručky jakosti. V průběhu roku bylo prováděno přezkoumávání systému jakosti audity a supervizemi.

5.1. Přezkoumávání systému jakosti

Externí prověrky

- V říjnu proběhla opakovaná akreditace ČIA o.p.s., její průběh dokumentují záznamy jednotlivých posuzovatelů a souhrnné zprávy vedoucího posuzovatele. 27.11.2009 vydal ČIA osvědčení o akreditaci pro Certifikační orgán č. 618/2009 a pro Inspekční orgán č. 621/2009.
- Kontrolní orgán MZe ČR provedl tři prověrky práce inspektorů u klientů KEZ a jednu prověrku systému řízení ve vedení firmy. Nebyly zjištěny neshody.
- Evropský účetní dvůr DAS 2009 provedl dva audity. Nebyly zjištěny neshody.
- Účetní audit hospodaření byl ukončen v měsíci dubnu se závěrem bez výhrad.
- Certifikační výbor KEZ o.p.s. v listopadu posuzoval politiku nezávislosti a nestrannosti KEZ. Žádné neshody nebyly zjištěny.

Interní prověrky

Prověrky probíhaly podle plánu interních auditů, celkem jich bylo provedeno 16:

- Pět interních auditů na plnění požadavků ČSN EN 45011 a ČSN EN ISO/IEC 17020.
- Osm witness auditů na činnost inspektorů přímo při inspekcích u osob podnikajících v ekologickém zemědělství ve vztahu k plnění ČSN EN ISO/IEC 17020.
- Tři vertikální prověrky ukončených případů.

5.2. Opatření k nápravě a prevence

Z prověrek zjištěné odchylky byly zaznamenány a projednány na poradách inspekčního a certifikačního orgánu.

5.3. Politika a cíle jakosti

Politika a cíle jakosti KEZ jsou součástí příruček jakosti a jsou vyvěšeny na každém pracovišti. Cíle jakosti zahrnují zejména:

- přístup žadatelů a klientů ke službám KEZ, včetně zveřejňování,
- nezávislost a nestrannost poskytovaných služeb KEZ,
- zabezpečování nediskriminační a důvěryhodné inspekce a certifikace,
- řešení stížností konstruktivně a v zájmu ochrany spotřebitele,

- trvalý soulad všech postupů s požadavky akreditačních organizací.

6. Pracovníci

Vzdělávání zaměstnanců v roce 2009 probíhalo především v rovině prohlubování poznatků z oblasti zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělské produkce, zdokonalování práce s databázemi v rámci informačního systému pro ekologické zemědělství.

6.1. Vzdelávání a jeho zhodnocení

Projekt vzdělávání inspektorů a zaměstnanců KEZ o.p.s.

V souladu se "Smlouvou o zabezpečení projektu vzdělávání zaměstnanců KEZ o.p.s. pro rok 2009" (dále jen Smlouva) bylo provedeno školení zaměstnanců KEZ v období říjen až listopad 2009. Cílem vzdělávání bylo doplnit odborné znalosti zaměstnanců a získat nové informace související s kontrolní a certifikační činností KEZ.

Do celého projektu vzdělávání zaměstnanců KEZ o.p.s. pro rok 2009 bylo zahrnuto 20 vzdělávacích akcí. Z tohoto počtu bylo do Smlouvy zařazeno 9 následujících akcí:

1. Práce IFOAM EU GROUP na nových oblastech nařízení Rady (ES) č. 834/2007: Školení provedla Mgr. Karolína Dytrtová (Bioinstitut, o.p.s.) Předmětem školení byla informace o činnosti IFOAM EU GROUP ve vztahu k ekologickému zemědělství především v rámci EU. Dále podíl této organizace při tvorbě evropských legislativních pravidel jako je nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, a souvisejících předpisů.
2. Ekologické zemědělství a GMO – prevence a rizika: Školení provedl Christoph Then – německý expert ze společnosti Scouting Biotechnology. Lektor informoval přítomné o GMO a jeho výskytu v produktech a potravinách na trhu. Dále se zabýval hodnocením rizik a oddělením produkce při skladování, včetně evidence.
3. Certifikace biosiv a dalšího rozmnožovacího materiálu, vzorkování, povinnosti dodavatelů: Školení provedla Ing. Barbora Dobiášová (ÚKZÚZ, odbor osiv a sadby). Na školení byli zaměstnanci seznámeni s legislativními předpisy pro uvádění do oběhu osiva a sadby – Zákon č. 219/2003 Sb., v platném znění. Lektorka vysvětlila pravidla pro pěstování, označování osiv a sadby a jejich uvádění do oběhu.
4. Zaškolení k databázi OrganicXseeds: Školení provedl Ing. Ladislav Čáp (Bioinstitut, o.p.s.). Lektor předvedl přítomným novou databázi pro ekologická osiva, způsob práce v této databázi – zadávání nabídky osiv, aktualizace nabídky, přístup zájemců o informace.
5. Vzorkování půdy, porostů a zrnin. POR a jejich projevy na zemědělské půdě: Školení provedla Ing. Šárka Poláková, (ÚKZÚZ, oddělení bezpečnosti půdy), Zdeněk Cihelka (ÚKZÚZ, oddělení zemědělské inspekce). Lektorka přítomné seznámila s postupy při provádění odběrů vzorků především půdy, dále porostů a plodů. Informovala o úskalích vzniklých při odběrech vzorků, dále o uchovávání a přepravě vzorků. V případě prokázání použití POR je důležitým činitelem rozdíl času provedení aplikace POR a vlastním odběrem vzorku a také klimatické podmínky probíhající během této

doby. V případě delšího časového rozdílu je velmi těžké takovou aplikaci i vzorkem prokázat.

Lektor se zaměřil na odběry vzorků krmiv a zrnin. Vysvětlil povinnosti při odběrech (souhrnný, dílčí, konečný vzorek). Dále informoval o problematice odběru vzorků především u objemných krmiv, jejich uchovávání a přepravě do laboratoře.

6. Společenstva půdní mikrofauny v ekologicky a konvenčně obhospodařovaných polních kulturách: Školení provedl Prof.Dr.Ing. Bořivoj Šarapatka, CSc. (Bioinstitut, o.p.s.). Školitel vycházel z pokusů prováděných na plochách VÚRV Praha – Ruzyně po dobu 2 let ve vztahu společenstev bezobratlých živočichů. Výsledky ukázaly, že na plochách s ekologicky pěstovanou pšenicí, předplodina jetel, se vyskytovalo více mnohonožek, na ploše s ekologicky pěstovanou řepkou největší počet pavouků a to z důvodu nižší listové pokryvnosti. Tento výzkum neodhalil, až na uvedené výjimky, zásadní rozdíly v půdních bezobratlých mezi sledovanými systémy pěstování plodin.
7. Biodiverzita – jak přispívá ekologické zemědělství: Školení provedl Petr Dobrovský (MŽP ČR). Přednášející vysvětlil přítomným přínosy systému ekologického zemědělství na biodiverzitu, tedy rozmanitost života v přírodě ve všech jeho formách, úrovních a kombinacích. Biologická rozmanitost končí na úrovni ekosystémů, nedotýká se tedy bezprostředně krajiny, krajinného rázu apod. K jejímu poklesu dochází především zásahem člověka, v neposlední řadě intenzivní zemědělskou činností. Hlavním cílem zachování biodiverzity je uchování rozmanitosti jednotlivých biologických druhů i různorodosti prostředí, ve kterých se tyto druhy nacházejí. Pozitivní role EZ z pohledu spočívá ve vyšší biodiverzitě fauny a flóry, komplexnějšího diverzifikovaného agroekosystému – pestrý osevňovací postupy, využitím alternativních plodin, využitím krycích plodin a meziplodin, omezení chemických vstupů, minimalizaci zpracování půdy.
8. Představení Technologické platformy pro ekologické zemědělství a biopotravin v ČR: Školení provedl Dr.Ing. Josef Dlouhý, CSc. (Bioinstitut, o.p.s., poradce náměstka ministra zemědělství). Lektor přítomné seznámil s důvodem vzniku a posláním Technologické platformy pro EZ. Tato platforma se zabývá problematikou ekologického zemědělství v ČR. Má cíl zajišťovat osvětu a propagaci systému EZ. Je to otevřená instituce, která vítá jakékoliv připomínky a návrhy na zlepšení systému ekologického zemědělství v ČR. Dále informoval o zahájení práce na novém akčním plánu pro ekologické zemědělství v ČR na období 2011 až 2020.
9. Faremní zpracování mléka v EZ, platná legislativa a praktická ukázka: Lektorem viz pozvánka na seminář (příloha). Smyslem tohoto semináře bylo seznámit inspektory KEZ s požadavky na zpracování mléka a mléčných výrobků v EZ, hygienickými požadavky na zpracování mléka na farmě, přímý prodej ze dvora, případně z automatů na mléko. Dále s výrobními postupy při vlastním zpracování mléka a požadavky EZ na zpracování mléka na stejné technologické lince pro konvenční a bio mléko. Praktická ukázka zpracování se uskutečnila druhý den na ekofarmě se zpracováním koziho mléka a výrobou bio kozích sýrů.
Seminář se uskutečnil na dvou místech a to 9. a 10.10. ve Slunečné a 16. 10. teoretická část na Střední škole zemědělské a přírodovědné v Rožnově pod Radhoštěm. Zde se neuskutečnila praktická ukázka 17.10. z důvodu sněhové kalamity a poruše elektrického vedení.

Celkové zhodnocení vzdělávání za rok 2009

Školení a výcvik pracovníků KEZ proběhl podle kvalifikačního a vzdělávacího plánu společnosti. Tento je každoročně zpracováván individuálně pro každého zaměstnance KEZ. Cílem je dosáhnout co nejvyšší způsobilosti k provádění svěřených pracovních činností. Tento požadavek vyplývá nejen z požadavků norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, ale rovněž ze snahy neustále posilovat důvěru spotřebitelů biopotravin v certifikační systém ekologického zemědělství zajišťovaný a garantovaný KEZ.

Cíl vzdělávání v roce 2009 byl naplněn a přispěl k rozšíření znalostí potřebných pro zaměstnance a inspektory kontrolní organizace KEZ.

V průběhu roku byl zájem ekologických zemědělců a dalších organizací o provádění lektorské činnosti pracovníky KEZ, což je dobrou vizitkou o odborné způsobilosti našich zaměstnanců. Celkem bylo proškoleny 521 ekologických podnikatelů, poradců pro ekologické zemědělství a pracovníků ÚKZÚZ.

7. Mezinárodní a tuzemská spolupráce

Ze spolupracujících organizací je třeba zmínit zejména:

7.1. SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace

Každoročně se spolupráce odvíjí při provádění inspekci v příhraničních oblastech Jižní Moravy a Jižních Čech a to u organizačních složek (rakouských subjektů), kdy byly při této inspekci buď přítomni i rakouští inspektoři nebo výsledky těchto inspekci byly vzájemně konzultovány.

7.2. PRO-BIO

V tuzemsku KEZ tradičně nejvíce spolupracuje s PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Jedná se především o seznámení ekologických podnikatelů se změnami v legislativě a vyhodnocení minulého inspekčního období v rámci školení prováděných RC tohoto svazu. Na základě smlouvy, u klientů určených svazem, naši inspektoři provádí kontrolu podle Směrnic PRO-BIO. Výsledky jsou předávány svazu, který si je sám vyhodnocuje.

8. Výsledky činnosti

8.1. Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství

Vývoj počtů ekofarem a výměry zemědělské půdy subjektů kontrolovaných KEZ

Rok	Počet ekofarem celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36

1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,35
1996	182	17 022	0,40
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,50
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	768	240 508	5,65
2007	854	252 718	5,94
2008	1054	271 847	6,40
2009	1355	295 151	6,95

Struktura půdního fondu subjektů kontrolovaných KEZ v ha

Plochy	Výměra celkem	z toho výměra v EZ	z toho výměra v PO
Orná půda bez zeleniny a bylin	26 329	16 837	9 492
Zelenina a byliny na orné půdě	239	233	6
TTP	249 355	205 979	43 376
Ovocné sady	1 648	827	821
Vinice	20	13	7
Ostatní plochy	17 560	17 323	237
Celkem	295 151	241 212	53 939

8.2. Počet subjektů zařazených v EZ k 31.12.2009

Podnikatelské subjekty podle předmětu činnosti	Počet
Ekologičtí zemědělci (včetně zemědělců v PO)	1355
Výrobci biopotravin (včetně vlastní distribuční činnosti)	218
Dovozci biopotravin ze třetích zemí	17 *
Smluvní zpracovatelé (subdodavatelé)	0
Výrobci krmiv a osiv	22
Osoby skladující a uvádějící biopotraviny na trh	88
Včelaři bez půdy	2
Ostatní (např. výrobci vstupů do EZ)	15
Celkem činností	1717

* (7 distributorů + 10 výrobců biopotravin)

V průběhu roku 2009 se do systému ekologického hospodaření přihlásilo 330 nových farem. Vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému bylo celkem 29 ekofarem. Z toho 18 z důvodu ukončení zemědělské činnosti nebo z důvodu výpovědi smlouvy ze strany KEZ. Deset farem ukončilo činnost, protože převedlo podnikání na jinou osobu. K 1.1.2009 přešla k jiné kontrolní organizaci 1 ekofarma.

Do seznamu osob skladujících a/nebo uvádějících bioprodukty/biopotraviny na trh nejsou započítáni maloobchodníci.

8.3. Registrace výrobců a distributorů

Nově se do kontrolního a certifikačního systému přihlásilo 23 provozoven výrobců biopotravin a 14 osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu.

V průběhu roku 2009 bylo vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému celkem 19 provozoven výrobců biopotravin. Z toho 15 z důvodu ukončení činnosti a 4 výrobci převedli svou firmu na jinou právnickou nebo fyzickou osobu. Dále svou činnost zrušili 4 distributoři bioproduktů nebo biopotravin, protože ukončili podnikání s ekologickými produkty.

8.4. Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin

8.4.1. Inspekční činnost

Plán inspekce ekofarem v roce 2009 byl sestaven tak, aby byly veškeré řádné ohlášené inspekce provedeny do sklizně u jednotek s ornou půdou a s trvalými kulturami a s TTP do 31.10. Dalším kritériem při sestavování plánu byla snaha, aby v jednom týdnu bylo co nejvíce inspekce v daném regionu a došlo tak k úspoře cestovních nákladů. V roce 2009 bylo realizováno celkem 1 437 inspekce u zemědělských podnikatelů (včetně dvou samostatně registrovaných včelařů). Od poloviny března se prováděly řádné inspekce nejdříve na ekofarmách s TTP a od května také v jednotkách s ornou půdou a trvalými kulturami.

Dále bylo realizováno celkem 391 inspekčních návštěv u výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, dovozců bioproduktů a biopotravin, výrobců ostatního bioproduktu.

8.4.2. Certifikační činnost

A. Bioprodukty, krmiva, osiva:

V průběhu roku 2009 bylo vystaveno celkem 934 osvědčení o původu bioproduktu. Dále bylo dle nařízení vydáno 11 certifikátů na krmiva a 33 certifikátů na osiva.

Odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu

Certifikační orgán v období od 1.1.2009 do 31.12.2009 vystavil 10 odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu podle § 22 odst. 2 zákona.

B. Biopotraviny:

Certifikační orgán vydal v roce 2009 celkem 277 osvědčení o původu biopotraviny.

Odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny

Certifikační orgán v období od 1.1. do 31.12.2009 vystavil 2 odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny podle § 22 odst. 2 zákona.

8.5. Sledování klamavého značení produktů a potravin

Certifikační orgán v průběhu roku 2009 spolupracoval jak s Ministerstvem zemědělství ČR, tak s organizací Sdružení obrany Spotřebitelů (SOS) na řešení

případů klamavě značených potravin. Na MZe byl podán jeden podnět klamavého značení.

8.6. Řízení výjimek

V průběhu roku 2009 KEZ pokračovala v administraci žádostí o udělení výjimek. Nejčastěji žádanou výjimkou bylo povolení použití konvenčních osiv.

8.7. Námitky, odvolání a stížnosti

V průběhu roku 2009 byly vedení KEZ doručeny tři námitky, odvolání a stížnost. Ve dvou případech bylo vyhověno, v jednom případě byla námitka zamítnuta.

8.8. Podněty KEZ o.p.s. k zahájení správního řízení MZe

Certifikační orgán podal v roce 2009 na MZe 13 návrhů na zahájení správního řízení v souladu s § 33 a § 34 zákona.

8.9. Odběry vzorků a vyhodnocování analýz

Přehled o počtu a výsledcích odebraných vzorků

Důvod odběru	Počet vzorků	Druh rozboru	Provádějící laboratoř	Počet porušení zákona
Namátkový odběr bioproduktů – rezidua	17	Metody GC/MS, GC/ECD, GC/NPD a LC/MS-MS	VŠCHT Praha	5
Namátkové odběry na přítomnost GMO v bioproduktech a biopotravínách	2	Metoda PCR vzorky krmné směsi	SVÚ Jihlava	0
Celkem vzorků	19	Prokázána porušení zákona celkem		5

Spolupráce se smluvními laboratořemi

V roce 2009 jsme spolupracovali s ÚKZÚZ v rámci odběrů vzorku půdy (1x) – s pozitivním výsledkem na skupiny perzistentních organických polutantů: PCB, organochlorové pesticidy (látky skupiny DDT, HCH, HCB).

9. Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin

9.1. Vývoz

Za rok 2009 bylo vystaveno celkem 44 osvědčení pro vývoz bioproduktů a biopotravin do třetích zemí. Veškeré uskutečněné vývozy bioproduktů a biopotravin mimo EU byly do Turecka. Jednalo se pouze o kojeneckou výživu od společnosti NUTRICIA DEVA a.s. v celkovém množství 215 tun.

9.2. Dovoz ze třetích zemí

Dovozní zmocnění

V roce 2009 bylo vystaveno MZe ČR, na základě podkladů KEZ, 59 Dovožních zmocnění z 10 zemí mimo EU. Jedná se o dovozy z Japonska (17), Číny (16), Kanady (10), Turecka (7), Chorvatska (2), Jihoafrické republiky (2), Sri Lanky (2), Egypta (1), Arménie (1) a USA (1).

10. Další certifikační programy

Program „KEZ doporučuje pro použití v EZ“

Certifikační program je určen pro výrobky vhodné pro použití v ekologickém zemědělství, které splňují parametry programu KEZ doporučuje pro použití v EZ. Výstupem je možnost používání ochranné známky (KEZ doporučuje pro EZ). Během roku 2009 došlo k nárůstu výrobců v programu KEZ doporučuje pro EZ na 16.

Program „Certifikace kosmetických přípravků“

Certifikační program je určen pro kosmetiku, která splňuje požadavky Standardů pro certifikaci kosmetických přípravků. Výstupem je možnost používání ochranných známek KEZ (CPK CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ KOSMETIKA a CPK bio). V průběhu roku 2009 bylo certifikováno v programu „Certifikace kosmetických přípravků“ 10 výrobců.

Program „Certifikace veřejných stravovacích zařízení“

Program vzniklý v roce 2008 je určen pro stravovací zařízení, která nabízejí jídla vyrobená z biosurovin (bioproduktů/biopotravin). Výstupem je možnost používání ochranné známky KEZ (BIO). V průběhu roku 2009 byly certifikovány v programu „Certifikace veřejných stravovacích zařízení“ 2 restaurace.

Program „Inspekce podle Směrnice PRO-BIO“

Tento program byl zaveden již v roce 2004 na základě smlouvy mezi KEZ a PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Celkem bylo provedeno 11 inspekčních návštěv.

11. Přehled o hospodaření v roce 2009

Způsob účetního sledování

Hospodaření společnosti v roce 2009 je vykazováno za dva druhy činností:

- **hlavní** - činnosti související s kontrolou a certifikací subjektů v systému ekologického zemědělství
- **správní** – činnosti spojené s provozem a správou společnosti (režie)

Doplňkové činnosti společnost nevykazuje.

Výsledek hospodaření

Hospodaření KEZ bylo k 31. 12. 2009 uzavřeno s kladným hospodářským výsledkem. Tento výsledek hospodaření bude dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, převeden v celé výši ve prospěch rezervního fondu.

Rezervní fond smí společnost využít ke krytí případné ztráty v následujících účetních obdobích.

Roční účetní závěrka byla ověřena auditorem Doc. Ing. Antonínem Valderem, CSc.

Přehled o rozsahu výnosů v členění podle zdrojů:

Výnosová struktura během let 2008 a 2009 je velmi podobná. Nejvýznamnější podíl stabilně zaujímají výnosy z inspekční a certifikační činnosti (86 %), mírně klesly tržby za kontrolní činnosti pro SZIF (3 %). Služby pro Ministerstvo zemědělství jsou v porovnání s roky 2008 a 2009 na stejné úrovni.

Položka ostatní tržby zahrnuje výnosy plynoucí ze služeb na základě uzavřených smluv, zejména tržby za lektorskou a vzdělávací činnost a za výzkumnou činnost pro ÚZEI a Spolek poradců v EZ. Tyto výnosy na celkových tržbách meziročně stouply o 1%.

Hospodaření s fondy organizace

Organizace tvoří od počátku své existence rezervní fond. Tento fond je navyšován o dosažené zisky v jednotlivých účetních obdobích. Prostředky z tohoto fondu nebyly v roce 2009 čerpány. Zisk za rok 2009 po zdanění bude rovněž převeden do tohoto fondu dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech v platném znění.

Stav majetku a závazků KEZ

V roce 2009 činily výdaje na pořízení dlouhodobého drobného hmotného a nehmotného majetku celkem 238 057,00 Kč. Z této hodnoty byla většina finančních prostředků investována do dlouhodobého majetku hmotné povahy.

Závazky společnosti v hodnotě 1 226 836,00 Kč byly pouze krátkodobého charakteru, společnost nevyužívala během roku 2009 žádný úvěr ani půjčku.

Členění nákladů na jednotlivé druhy činnosti

Struktura nákladových položek podle druhu činnosti zůstává meziročně téměř neměnná, celkový objem nákladů se mírně zvýšil. Nejvyšší nákladovou položku tvoří shodně jako v minulých letech mzdové náklady, druhou nejvyšší nákladovou položkou bylo zákonné sociální pojištění a třetí nákladovou položkou byly ostatní služby. Celkové náklady byly také významně zatíženy položkou cestovné zaměstnanců.

Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Společnost se v uplynulém roce podílela na dvou výzkumných projektech. Pro ÚZEI se jednalo se o šetření u vybraných ekologických podnikatelů pro účely hodnocení akčního programu požadavků směrnice Rady 91/676/EEC, o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (nitratová směrnice). Statistická šetření u ekologických podnikatelů byla prováděna pro Spolek poradců v EZ (Dotazník pro analýzu současného stavu produkce biomedik).

Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

Ochrana životního prostředí je součástí činnosti KEZ a prostupuje všechny aktivity, pro které byla založena, tj. zejména dohled nad dodržováním zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

V oblasti pracovněprávních vztahů nedošlo v roce 2009 k výrazným změnám. Počet zaměstnanců se zvýšil o dva. (k 31. 12. 2008 bylo v trvalém pracovním

poměru zaměstnáno 16 pracovníků, z toho 4 na rodičovské dovolené, k 31. 12. 2009 bylo v pracovním poměru 18 pracovníků, z toho 5 na rodičovské dovolené). V současné době je činnost KEZ spravována pouze 13 aktivními pracovníky v TPP.

Existence organizační složky v zahraničí

Společnost KEZ nemá v zahraničí žádnou organizační složku.

Předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky

Uplynulý rok je jasným důkazem zvyšování zájmu veřejnosti o ekologické zemědělství a KEZ tuto skutečnost zaznamenala zejména ve formě nárůstu poptávky po kontrolní činnosti v rámci systému EZ. Předpokládá se, že vzrůstající tendence bude pokračovat i v roce 2010.

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Mezi datem účetní závěrky a datem, ke kterému jsou výkazy schváleny k předání mimo účetní jednotku nedošlo k žádným událostem, které představují neobvyklé změny ve stavu aktiv a závazků oproti stavu k datu rozvahy a jejichž neuvedení ve výroční zprávě by mohlo ovlivnit možnosti uživatelů rozvahy a výkazu zisku a ztráty, analyzovat výkazy a provádět na jejich základě hodnocení a příslušná rozhodnutí.

12. Závěr a doporučení

V roce 2009 došlo v ČR k výraznému navýšení počtu ekologických podnikatelů a podíl ekologickým způsobem obhospodařované půdy se blíží hranici 10% z celkového půdního fondu České republiky. Odrazem vyššího zájmu o biopotraviny je rovněž zvyšující se počet výrobců a distributorů biopotravin. I v době krize došlo k nárůstu prodeje biopotravin oproti roku 2008, i když jen o 5%.

Přes tato pozitiva mnozí ekologičtí zemědělci stále neumí svou výrobní činnost přizpůsobit požadavkům trhu (především bio vepřové maso, bio krůty, bio vejce, na trhu stále chybí čerstvá i uskladnitelná bio zelenina vyprodukovaná v ČR) a tak se i nadále navyšuje dovoz biopotravin do ČR. Na druhé straně je potěšitelné, že je z velké části pokryta poptávka po bio mléku a tak zpracovatelé mohou uspokojit trh po bio mléčných výrobcích. Výroba biopotravin se v ČR sice zvyšuje, ale podobně jako ekologičtí zemědělci, zpracovatelé nedokáží aktuálně reagovat na potřeby trhu. Na druhé straně je v současné době dostatek zpracovatelů bio hovězího i drůbežího masa, ale jejich kapacita není využita především z důvodu malého zájmu spotřebitelů. Porážky si neumí zajistit odbyt této komodity, což v současné době vede některé farmáře k vlastnímu zpracování masa a jeho následném odbytu. Tato cesta je velmi zdlouhavá a jen někteří jsou úspěšní.

KEZ se snaží přispívat k rozvoji ekologického zemědělství předáváním potřebných informací široké veřejnosti na svých webových stránkách, dále formou přednášek a seminářů, odborných článků v tisku i individuálních konzultací osobám podnikajícím v ekologickém zemědělství a/nebo zájemcům o toto podnikání.

Naše společnost se chce i nadále aktivně podílet na rozvoji ekologického zemědělství v České republice.

13. Příloha

CERTIFIKAČNÍ SCHÉMA

Toto certifikační schéma je zpracováno v souladu s ISO/IEC pokyn 67, schéma 4.

Výběr (vzorkování)

Charakteristiky a požadavky, které mají být posouzeny jsou popsány v prováděcím pokynu PP-14 „Inspekce“ a metodických pokynech k němu MP-12, MP13, dále v prováděcím pokynu PP-05 „KEZ doporučuje pro použití v EZ“. Tyto postupy zpracovávají platnou legislativu pro ekologickou produkci a označování ekologických produktů [nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a nařízení Komise (ES) č. 889/2008 a zákon č. 242/2000 Sb. v platném znění].

Stanovení

Zahrnuje posouzení dodané dokumentace a inspekci (ISO/IEC 17020) na místě, kterou provádí pověřený inspektor inspekčního orgánu KEZ.

Hodnocení (přezkoumání)

Provede asistent certifikačního orgánu KEZ na základě dodané inspekční zprávy a dalších informací, které získal z jiných zdrojů. O přezkoumání vydá „Zprávu o hodnocení“, která obsahuje výsledek hodnocení, nápravná opatření stanovená žadatelem, zjištěná rizika a závěrečné ustanovení.

Rozhodnutí o certifikaci

Vydá pracovník certifikačního orgánu KEZ, který se nepodílel na žádné fázi procesu hodnocení zakázky, o které rozhoduje. Certifikát se vydává do dobu 12 – 15 měsíců. Certifikát opravňuje a zavazuje držitele certifikátu používat značky shody uvedené v platné legislativě.

Licencování (potvrzování)

Při závažném zjištění porušení ustanovení nařízení (ES) č. 834/2007 a nařízení (ES) 889/2008 nebo zákona č. 242/2000 Sb. pozbývá certifikát platnost a podnikatel je povinen odstranit značky shody z ekologických produktů.

Dozor

Každoročně dochází k posuzování produkčního procesu ve vztahu k podmínkám ekologické produkce a označování ekologických produktů.

Případná mimořádná dozorová činnost vyplývá z námitek, odvolání a stížností, podnětů MZe, certifikačního výboru nebo požadavků změn. V případě pochybností jsou odebírány vzorky jak na otevřeném trhu, tak při inspekcích u osob podnikajících v ekologickém zemědělství. Akreditované laboratoře, se kterými má KEZ smlouvu, provedou požadované chemické analýzy. Výsledky porovná Certifikační orgán KEZ s platnými požadavky na obsah sledovaných látek.